AUG 26 1952
New York Public Library 470 Fifth Ave.

VIENYBĖ

LXVII M. 33 N. ● 412 BEDFORD AVE., BROOKLYN 11, N. Y. ● 1952 M. RUGPIŪČIO (AUGUST) 22 D. ● KAINA 10c.

DABAR

Everest ir Ararat
Tik gulbes melžti
Kur gi jie skuba?
Chicagos Vadovas

JUOZAS TYSLIAVA

Žmonijos istorijoje, aukšti kalnai visados turėjo magiškos reikšmės.

Pavyzdžiui, Amerikos spauda teberašo apie dvi ekspedicijas — į Everesto ir Ararato kalnus.

Pirmoji dar kartą veltui mėgino pasiekti aukščiausiojo Himalajų kalno viršūnę, o antroji Ararato viršukalnyje ieškojo... Nojaus arkos.

Kadangi tasai bibliškojo var do kalnas yra Turkijoje, Sovietų Sąjungos pasienyje, tai Nojaus arkos ieškančią ir, žinoma, jos ten neradusią ekspediciją rusų spauda iš anksto palydėjo savais žodžiais:

"Ničevo ty nepolučeš, durakom domoj pojdioš".

**
*

Tėvynėje, pirmame SLA organo puslapyje, skaitau tokį "raportažą":

"Delegatai... pradėjo nerimauti ir pageidauti tvarkos vedėjo **baigti** posėdį... Brolis Laukaitis, matydamas tokį delegatų pageidavimą **baigti** posėdį, stipriu balsu pareiškė, kad kuopų pasiūlymai seimui **baigiam**i svarstyti, tad juos **užbaigus** galėsime **baigti** posėdį. **Užbaigus** kuopų pasiūlymus, posėdis **baigtas**".

Tėvynės redaktoriui, broliui Vasil, kuriu gerą patarimą:

Pasiųsti jį, šį "reporterį", gulbių melžti.

**
*

Kalbant apie automobilių nelaimes...

Buvo įprasta manyti, kad tik senųjų lietuvių amerikiečių vaikai laksto kaip akis išdegę.

Bet, kaip dabar matyti, naujakurių vaikai šiuo atveju yra "kvailesni" ir už Amerikoje gimusius automobilistus.

Pavyzdžiui, šiame Vienybės numeryje pranešama apie skautus, kurie tik per plauką išvengė laidotuvių direktoriaus...

Panaši nelaimė neseniai įvyko netoli Pittsburgho, kur taip pat labai skaudžiai nukentėjo mūsų kaimyninio laikraščio redaktoriaus sūnus.

Ir kur jie skuba? Toliau grabo nubėgti?

**
*

Westinghouse paskyrė dvi dovanas — automatišką skalbimo mašiną ir elektrikinį džiovintuvą—tai moteriai, kuri iki 1952 m. rugsėjo 23 d. pagimdys dvynukus.

Skirdama šias dovanas, Westinghouse, žinoma, nenori paneigti tų moterų, kurios iki to laiko pagimdys po vieną kūdikį.

Šiuo savo gražiu mostu įmonė, aišku, "nepašandijo" ir tų moterų, kurios dar "mergauja".

O vis dėlto ta reklamos išlaidusi įmonė padarė vieną gana stambią klaidą:

Juk tai pragariškai trumpas terminas.

**
*

Reikia pasveikinti Chicagos Lietuvių Vaizbos Butą (Lithuanian Chamber of Commerce) išleidusį tikrai gerą Chicagos Vadovą.

Šiame 247 puslapių leidinyje yra ne tik Chicagos miesto planas su visomis smulkmenomis, bet ir visos reikalingos žinios apie tą miestą ir jo lietuvius.

"Techninį leidinio tvarkymą", kaip įžangos žodyje sakoma, "atliko Adolfas Baliūnas ir Pranas Čepėnas".

Kaip vienas, taip ir kitas, jiedu yra nepriklausomos Lietuvos akademinio auklėjimo žmonės.

Todėl ir leidinio kalba be priekaištų.

KEIS EUROPOS APSIGINKLAVIMO PROGRAMĄ

Europos kraštai ir Amerika nepajėgia sukurti Lisabonoj pasižadėtų 50 divizijų — Sekanti konfer encija turės išdėstyti apsiginklavimą ilgesniam laikui, arba pakeisti programą iš pagrindų

Karinių dalykų stebėtojai galvoja, jog Europos ginklavimosi programą, kuri buvo priimta vasarį Lisabonoj, teks peržiūrėti, nes kai kurie Europos kraštai, jų tarpe ir Amerika, negalės pasiekti užsibrėžtas normas ne tik šiais metais, bet ir 1953 metais.

Sekančioje konferencijoje, kuri susirinks rudenį, ministrams teks pasirinkti:

● **Tęsti Lisabonos programą, ją iškirstant ilgesniam laikotarpiui, negu kuris buvo numatytas, ką jau Chirchillis yra nutaręs daryti dėl Anglijos.**

● **Atsisakyti nuo užsibrėžto tikslo ir pradėti viską iš naujų pagrindų, pasitarus su "protingaisiais", arba kitu atsakingu komitetu, kad ginklavimasis nepakenktų krašto ekonomijai.**

Pirmasis sprendimas, didžiu mai ekspertų, atrodo palankiausias, negu antrasis, nes neįmanoma, kad dar šiais metais Atlanto blokas sudarys 25 kovos divizijas, 25 rezervo divizijas, ir turės 4,000 lėktuvų, kas buvo pasižadėta Lisabonoje.

Kas yra blogiausia, kad kitais metais, nežiūrint kas bus išrinktas Amerikos prezidentu, pagalba Europos kraštams sumažėsianti ir bus dar sunkiau tęsti pasižadėjimus apsiginklavimo programoje. Visų Europos kraštų spauda jau dabar kelia baimę, kad karišKas biudžetas sunkiai guls ant pečių ir kairieji elementai iš to tik turės naudos.

Lisabonoj buvo tikėtasi, kad jau pradedant kovo mėnesį Amerika galės nepertraukiamai siųsti ginklus į Europą. Bet nieko panašaus neįvyko. Visur buvo smarkiai pasivėlinta. Plieno įmonių streikas, pasiro do, labai pavėlino kai kurių ginklų pristatymą.

Sekančiame Atlanto tarybos posėdyje, jei tik tarptautinis barometras rodys "gražų orą" ir nebus naujų grasinimų taikai, nebus reikalaujama didelių pastangų apsiginklavimui.

ANGLIJA IŠBANDYS NAUJUS GINKLUS

Anglų atominės bombos išbandymas artėja.

Šiauriniame Australijos pakrašty didelis plotas jau paskelbtas pavojinga zona. Pačiame centre yra nedidelė salelė Montebello, kurioj bus susprogdinta pirmoji anglų atominė bomba ir ji anglų mokslininkams bus tuo kas amerikiečiams buvo Eniwetok.

Lėktuvnešis "Campana", paverstas į laboratoriją, su visais pagelbiniais laivais jau atvyko į vietą.

Ne dėl prestižo, kad parodžius pasauliui, jog Amerika neturi jokio atominės bombos monopolio, anglai ruošiasi šiam bandymui, kuris jiems brangiai atseis, bet dėl to, kad šis sprogimas turės parodyti naujų elementų.

Anglų mokslininkai išrado uždegtuvo sistemą daug paprastesnę, negu vartoja Amerika. Šitas atradimas turės didelės reikšmės, nes leis panaudoti atominę bombą naujam ginklui, kurį anglai skelbiasi išradę.

Šitas ginklas yra ne kas kita, kaip per radiją valdoma raketa, kuria norima paversti elektroniška raketa, kas reiškia, ji turės "mechaniškus smegenis" ir paleista automatiškai seks objektyvą, nežiūrint kaip jis keistų kelią.

Jei rezultatai bus pasiekti labai geri, tai jis bus labai svarbus ginklas priešlėktuvinėje apsaugoje.

Tačiau tokių raketų išbandymas atseina labai brangiai, vienos raketos pagaminimas kainuoja apie 40,000 dolerių, tad yra labai svarbu kad jis turėtų didelę sprogstamąją jėgą, nedidinant jos didžio, kad galima būtų naudoti prieš bombonešių grupę.

MASKVOJE VYKSTA SVARBŪS KINŲ — SOVIETŲ PASITARIMAI

Tuo metu, kada vakariečiai siūlo sušaukti penkių konferenciją, kurioj būtų nustatyta riba apsiginklavimui, Maskvos aerodrome iškilmingai buvo sutikta skaitlinga komunistinės Kinijos delegacija, susidedanti iš ministerio pirmininko ir užsienių reikalų ministro Chou en Lai, karišKų ir civilių patarėjų.

Pagal Chou en Lai pareiškimą spaudai, jis atvykęs aptarti Tolimųjų Rytų taikos problemas.

Kokius rezultatus tokie pasitarimai duoda, žinome iš praeities. 1950 metais tas pats Chou en Lai irgi buvo atskridęs į Maskvą susitiprinti taiką Tolimuose Rytuose, bet pasekmėj, komunistai pradėjo karą Korėjoje, užgrobė Tibetą, atsirasdami Indijos pasienyje ir į Korėją pasiuntė 1 milijoną savanorių...

Vakariečiai šiems pasitarimams priduoda labai didelę svarbą dėl to, kad juose dalyvauja kariški ekspertai.

Manoma, kad Chou en Lai atvyko į Maskvą "maldauti" sustiprinti ekonominę ir karinę pagalbą. Nes iki šiam laikui rusai daugumą savo pasižadėjimų neišpildė.

Maskvoje, greičiausiai, bus svarstomas ne taikos Korėjoje klausimas, bet karo prailginimas.

Panaikins Politbiurą

Spalių 5 d., pirmą kartą nuo 1939 metų Maskvoje šaukiamas visos Sovietų Sąjungos komunistų partijos kongresas, kurio darbų programoje, kaip Pravda skelbia, numatomos didelės reformos: Politbiuro panaikinimas ir kt.

Panaikinto Politbiuro vietą užimsiąs partijos centro komiteto prezidiumas. Bet Vakarų valstybių diplomatai, kurie gerai pažįsta Sovietų Sąjungos reikalus, sako, kad tai būsiąs tik vardo pakeitimas, esmėje Kremliaus diktatūros sistemoje niekas nepasikeis.

Washingtono diplomatiniuose sluogsniuose manoma, kad tame visos Sovietų Sąjungos komunistų partijos kongrese bus svarstoma Stalino įpėdinystės klausimas ir spėjama, kad po šio kongreso, sovietai gali pakeisti savo užsienio politiką.

ARABAI RUOŠIASI KARUI PRIEŠ ŽYDUS

Sirijos vyriausiojo štabo viršininko pulk. Shishakli padarytas pareiškimas, jog **"Artimieji Rytai neužtenkamai dideli, kad žydai ir arabai galėtų sutilpti. Arba arabai bus nustumti į jūrą, arba žydai turės apleisti Palestiną. Aš galvoju, kad arabai laimės"**, vakarų valstybių sostinėse sukėlė nerimą.

Palestinos radijas į šitą pareiškimą tuojau atsakė:

"Palestina mano, kad Egiptas vietoj projektavęs šiuo metu naują ataką prieš Izraelį, geriau pasirūpintų atstatyti savo politiką ir ekonomiją, kuri yra smarkiai susikompromitavusi".

Londone ir Washingtone klausia, ar Neguib nebandys atsigriebti prieš Izraelį, tad ginklų siuntimas į Egiptą, kuris buvo pradėtas, vėl bus sustabdytas.

Tuo tikslu anglai sako, kad

● **Egiptas visai nepasiryžęs pasirašyti Artimųjų Rytų pakto.**

● **Ali Maher (dabartinis vyriausybės pirmininkas) esąs žmogus, kurį Farukas buvo paskatęs priešaky, kada vokiečiai artėjo prie Aleksandrijos.**

● **Generolas Neguib yra apsuptas Hitlerio armijos generolais.**

Washingtonas tuo atžvilgiu palaiko Londono nuomonę, kiek tai liečia arabų politiką prieš Izraelį. Vakarų valstybės nenori duoti jokios paramos rasiniam karui, kuris sukeltų pavojingą padėtį visame pasaulyje ir priartintų pasaulinį karą.

O tuo tarpu gulbės "melžia" turistus

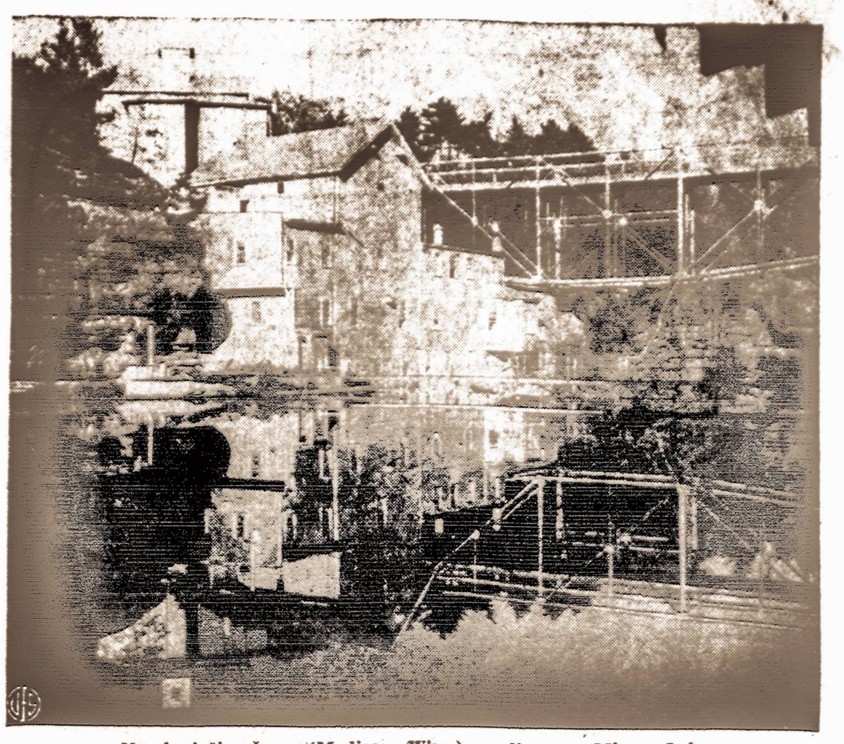

Nevelaui šis ežeras (Madison, Wisc.) vadinamas Mirror Lake

PAJUDĖJO SUDRUMSTIEJI VANDENYS

Netikėtai padaugėjo Vienybės skaldytojų — Apie demokratus, kurie pralaimėję balsavimą trenkia durimis — Lietuvių visuomenė ir Vlikas prieš naujus klausimus — Gyvybinis tautos interesas reikalauja padaryti galą chaosui

Rašo BRONYS RAILA

Mūsų tikrai mielas spaudos kolega, Chicagos Draugas, šio mėnesio pradžioje, pranešęs, kad Vlikas dar kartą sėkmingai persitvarkė ir išrinko naują Vykdomąją Tarybą, ta proga džiaugsmingai per dvi dienas kartojo: taigi, turime rimtą vyriausią organą, turime vyriausią tautos vadovybę. Be veik taip pat, kaip Romos kardinolai, naują popiežių išsirinkę, iškilmingai sušunka: Habemus Papam...

Iš antros pusės, mūsų labai mieli Vienybės skaitytojai, kaip yra tekę patirti, kalkada pagristai papurkštaudavo: — kam mes tiek daug rašome apie tuos Lietuvos vadavimus, vyriausius organus, diplomatus, rezistencijas, kam tiek ginčijamės, skaldomės, kritikuojame. Esą, geriau tegu visi dirba savo darbą, koks kam patinka, bus ir ramiau ir Lietuvai geriau.

Bet štai Vienybės skaitytojus būtų galima atsiprašyti: ne mes kalti, kad šiaipjau toks pašlas mėnuo, kaip rugpiūtis, atnešė labai savotišką sensaciją Lietuvos laisvinimo "veiksniuose": Nepasisakyti dėl jos būtų tikrai nuodėmė.

Iš kitos vėl pusės, gili mūsų liūdesio užuojauta skrenda Chicagos Draugo adresu: ar ne per anksti, o gal perdaug jau vėlai jis pradėjo džiūgauti? Habemus tai habemus (turim tai turim), bet kažin ar Papa... Ką tikrai habemus, tai naują ir triukšmingą vadovaujančio veiksnio skaldymą iš tos pusės, iš kurios niekas nelaukė.

KETURI PUNKTAI

Visiems jau žinomas Lietuvių Fronto ir Vienybės Sąjudžio atstovų viešas pareiškimas, kad nuo rugpiūčio 3 d. šiedvi, kaip sakant, kovos organizacijos išstojo iš Vliko.

Duodant to nepaprasto įvykio komentarines nuomones, reikėtų pirmiau kiek panagrinėti jų pasitraukimo motyvus.

Ne visai lengva juos duoti, nes jų pareiškime yra paminėti net trijų Vliko posėdžių nutarimai, kurie buvo jų pasitraukimo priežastimi. O kadangi tos diskusijos ir nutarimai buvo slapti, tai padorūs žurnalistai neturi teisės jų žinoti ir apie tai kalbėti. Visa, kas mums neuždrausta, tai bent spėlioti. Taigi...

PIRMOJI NAUJIENA

1. Lietuvių Fronto ir Vienybės Sąjudžio atstovai tvirtina, kad Vlikas dabar nutraukė ryšius su buv. Laikinąja Lietuvos vyriausybe, kuri 1941 m. birželio 23 dieną atstatė paneigtą Lietuvos suverenumą. Nesigilinant į tą savotišką pasisakymą, kiekvienam lietuviui, aukojančiam Tautos Fondui pinigus, kyla klausimas, ar iš tikro Vlikas su ta Laikinąja vyriausybe, buvusia prieš 11 metų, turėjo kokius ryšius ir jeigu taip, tai kokio pobūdžio buvo tie ryšiai.

Nieko ligi šiol apie tai nebuvome girdėję, nei skaitę. Pirmasis punktas yra viršiška mįslė.

SLAPTI ĮGALIOTINIAI

2. Toliau jiedu tvirtina, kad "Vlikas nutraukė ryšius su krašto rezistencijos įgaliotiniais užsienyje"... Jeigu iš tikrųjų taip, tai gal dalykas būtų labai negeras.

Bet vėl didžiausias neaiškumas: kokie buvo tie įgaliotiniai ir kokius santykius Vlikas dabar su jais nutraukė?

Mes visi gerai žinome, kad nuo 1948 metų vasaros vadovaujanti Vliko pareigūnai dažnai tvirtindavo, kad jie gavę iš krašto rezistencijos įgaliojimą veikti "tautos vardu", bet ne kaip kokie pavieniai asmenys, o visas Vlikas, kaip institucija. Nebuvo žinoma, kad kokiems kitiems asmenims tuo metu Baden Badene tie krašto rezistencijos atstovai būtų suteikę dar atskirus įgaliojimus. Tad jeigu Vlikas nutraukė santykius, tik išeitų, jog juos nutraukė su pačiu savimi...

Mes daugelį kartų tvirtinome, kad tie Baden Badene įgaliojimai buvo nereguliarių ir nerealių kelių sudaryti ir kad jie negavo jokio tinkamo ir realaus patvirtinimo iš krašto rezistencijos organų, bent iš tų, su kurių atstovais protokolas buvo pasirašytas. Taigi, tektų nebent pasakyti, kad Vlikas tų santykių negalėjo nutraukti, nes jis jų ilgą laiką visai neturėjo, užmegzti nenorėjo, o ką vėliau sukombinavo, tai pasirodė tik muilo burbuolas, apie kurį rimčiau netektų nei kalbėti. Tą burbulą Lietuvių Frontas tada ypatingai pūtė. O gal Fronto ir Vienybės Sąjudžio atstovai buvo gavę slaptus asmeniškus įgaliojimus? Tačiau apie tai anksčiau niekad nebuvo užsiminta. Kam dabar tas dūmų pūtimas?

NĖRA BRAZAIČIO — NĖRA REZISTENCIJOS...

3. Be abejo, vienas iš įdomiausių yra trečias punktas: "Vlikas paneigė rezistencinį savo pobūdį, išsigimdamas į grynai politinę instituciją, mintančią partinėmis vidaus kombinacijomis, neturinčiomis pasiteisinimo tremtyje"...

(Nukelta į 3 psl.)

Be Vokietijos nėra Europos

Išeidamas iš belgų kalėjimo, kur sėdėjo už karo nusikaltimus, vokiečių generolas Fallenhausen pareiškė:

"Europos išgelbėjimas priklauso tik nuo stiprios Vokietijos. Be vokiečių armijos negali būti rimto gynimosi".

Washington Post, rašydamas apie Europos armiją, pastebi, kad europiečiai neturi tikėtis fantastišku ginklu kurie gaminami Amerikos fabrikuose, nes jie tebėra išbandymo stadijoje.

APLINK Pasaulį

● **Jungtinių Tautų sesijoje, kuri prasidės spalio 14 d. New Yorke, bus svarstomi 65 klausimai.**

● **Buvęs Hitlerio ambasadorius Paryžiuje Otto Abetz, nuteistas kalėti 20 metų, artimiausiu laiku bus paleistas iš kalėjimo.**

● **Amerikos aviacijos sekretorius Thomas Finletter skelbia, jog aviacijoj bus sumažinta 7,000 vietų.**

● **Naujasis Prancūzijos ambasadorius Maskvoje Louis Joxe įteikė prezidentui Švernikui paskyrimo raštus, pareikšdamas, jog Prancūzija trokšta sugyvenimo su Sovietų Sąjunga.**

● **Čekoslovakijos konsulas Kanadoje dr. Jire Mares atsisakė grįžti į Pragą ir pasirinko laisvę.**

● **Anglijos užsienių reikalų ministras Anthony Eden, kuriam yra 54 metai, susituokė su Churchillio brolio dukterimi (jai 32 metai), dirbančia užsienių reikalų ministerijoje.**

● **JT nusiginklavimo komisijoje Amerikos atstovas Cohen pasiūlė sudaryti tarptautinę kontrolę bakteriologiniams ginklams.**

● **Prancūzė Marija de Catillon, kuri karo metu išgelbėjo amerikietį kareivį iš degančio sunkvežimio, pati apdegdama ir todėl jai teko nupiauti kojį, dabar iš Amerikos armijos gavo dirbtiną kojį.**

● **Anglijoje vyksta milžiniški potviniai, kuriuose jau žuvo 47 asmenys. Sunaikinta daug namų ir laivų. Pridaryta nuostolių už 20 milijonų dolerių.**

● **Čekoslovakijoje suimtas slaptosios policijos viršininkas Joseph Frank.**

Vakar ir rytoj

P. DANTAS

Krikdemams "paliejus pieną" Vlikingene, dabar paaiškėjo fantastiški dalykai.

Sakysim, kurį laiką buvęs Vykdomoje Taryboje Inf. tarnybos ir vėliau užsienio reikalų tarnybos valdytojas J. Brazaitis gaudavęs atlyginimą ne tik iš VLIKo, bet VLIKui nežinant ir iš svetimų veiksnių, pas kuriuos ėjo kaž kokias informatoriaus pareigas...

Tam paaiškėjus ir plačiai apie tai pradėjus Vlikingene kalbėti, J. Brazaitis įteikęs skundą dėl tų kalbų, kuris buvęs svarstomas VLIKo komisijoje.

Skundas buvo atmestas, nes pasirodė, kad toms kalboms būta pagrindo.

●

Aiškėja ir kiti dalykai.

Kai dėl įvykio su Brazaičiu buvo pasiteirauta VLIKo pirmininko M. Krupavičiaus, jis užtikrinęs, kad taip nėra, kaip kalbama.

Bet vėliau pasirodė, kad taip būta.

Pasirodė ir tas, kad VLIKo pirmininkas žinojo ir slėpė nuo VLIKo, klaidingai informuodamas.

Už tai VLIKas nušalino nuo palaikymo santykių su tam tikromis svetimomis įstaigomis, išrinkdamas tam reikalui naują komisiją.

Keista, kad pirmininku pasilieka toks asmuo, kuriam parodomas toks nepasitikėjimas.

Bet dar keisčiau, kaip pats Krupavičius pasilieka pirmiku, gavęs tokį nepasitikėjimą...

●

Visi prisimena, kaip M. Krupavičius kategoriškai neigė savo prisidėjimą prie 1926 metų perversmo ir tvirtino, kad visai jame nedalyvavęs.

Bet štai pačių krikdemų oficioze Tėvynės Sarge (Nr. 2) kan. M. Vaitkus rašo:

"...po 1926 m. gruodžio 17 d. perversmo Stulginskis su Krupavičium pasiūlė Smetonai stoti valstybės priešaky prezidentu ir jo numatytam vyrui A. Voldemarui sutiko užleisti ministerio pirmininko vietą. Smetona pasiūlymą priėmė, bet netrukus pasistengė nusikratyti krikščionimis demokratais".

Jei Smetonai pasidaryti prezidentu, Voldemarui užleidžiant ministerio pirmininko vietą pasiūlė Stulginskis su Krupavičiumi, tai išvada aiški: Ne tautininkai su Vodemaru perversmą darė, bet krikdemai su Stulginskiu ir Krupavičiumi.

●

Europoje komunistai mėgsta klijuoti ant sienų visokius amerikiečius įžeidžiančius šūkius.

Neseniai jie Paryžiuje buvo iškabinę plakatus: "Amerikiečiai GO HOME!"

Viena amerikiečių lėktuvų kompanija (stengdamosi išnaudoti reklamą), prie šio plakato priklijavo lapelį: "Tik Amerikos lėktuvų kompanijos lėktuvais".

Kitą dieną prancūzų lėktuvų kompanija AIR-FRANCE prisijungė su paraša "Bet sugrįžti į Prancūziją prašome AIR FRANCE lėktuvais!"

Tačiau gražiausį atsakymą davė Jean Paul David vadovaujamas antikomunistinis sąjudis "Taika ir Laisvė", iškabindamas plakatus:

"Jų yra 20 milijonų Sovietų Sąjungos koncentracijos stovyklose, kurie labai norėtų išgirsti, kad jiems kas pasakytų GO HOME!"

AMERIKA IR SOVIETŲ RUSIJA TURI 'SKRAJOJANČIŲ LĖKŠČIŲ' PASLAPTĮ

Pirmą "skrajojančią lėkštę" buvo pagaminę vokiečiai baigiantis karui — Vieną tokių "lėkščių" rusai su visais planais ir 3 inžinieriais nusigabeno į Rusiją – Bet vyriausias inž. Miethe, pasiekė Ameriką...

"Skrajojančių lėkščių" paslaptis, atrodo, bus išaiškinta.

Po to, kai "lėkštes" matė paprasta akimi keli liudininkai ir užregistravo radaras, įrodymas aiškus, kad tai nėra joks vaizduotės padarinys, miražas ar panašiai, bet realus medžiaginis objektas.

Nuraminimui žmonių, JAV karo žvalgybos viršininkas gen. Samford pasiskubino pareikšti, jog šie pabūklai negrasina Amerikai, nors Washingtono Post, įtakingas laikraštis, pataria budėti.

Specialistų nuomone, šios "skrajojančios lėkštės" esančios ne kas kita, kaip patobulinta vokiška V-7, kurios planus rusai karo metu rado Breslau laboratorijose.

1944 metais, kada Vokietija buvo visai begriūvanti, dar von Rundstedtui metantis į beviltišką ataką Ardennų fronte, keisti pabūklai, apskritos formos, pradėjo skraidyti danguje prie Baltijos jūros.

Niekas tada nepagalvojo joms duoti "skrajojančių lėkščių" vardą. Gerai informuotuose vokiečių sluogsniuose tada su šypsena buvo kalbama apie slaptus ginklus, kurie nulems karą.

Kas tai buvo per slapti ginklai? Tuo laiku tik labai mažas skaičius vokiečių generolų ir civilinių galėjo į šį klausimą atsakyti.

Bet šiandien vakariečių rankose yra penkių vokiečių mokslininkų V-7 išradėjų pasirašytas raportas, kuriame tarp kitko sakoma:

● Trijų Luftwaffe pulkininkų akyvaizdoje 1944 m. gegužės 17 d. buvo išbandytos Baltijos padangėje Vergeltungswaffe-Sieben, apie jų pasiektus rezultatus smulkmeniškai sakoma raporto priede HRM-122.

● Šitas V-7, garsą pralenkiantis helikopteris, turįs 12 turbinų sprausminį motorą BMW-028, su autonomiškais 6 aukštų kompresoriais, pirmą kartą pasiekė 62,409 pėdų (20 km.) aukštį, antru kartu išbandant pasiekė 61,260 pėdų aukštį.

● Motoras išvysto 5,500 arklių jėgą.

● Varomoji medžiaga yra benzinas ir vandenilis. Jo 22 kubiniai metrai leidžia skrist 16 valandų ir 10 minučių.

● V-7 su 3 žmonėmis gali nuskristi 41,000 km. (virš 25,000 mylių) nenusileisdamas ir 18,000 km. diriguojamas per radarą.

● Aparato principas yra olimpinis diskas, kurio spindulys yra 63 pėdos, turįs 12 sprausminių lankų, besisukančių ant giroskopo.

● Pannemundėj startas įvyko nuo vertikalios rampos, išmetant per 15 sekundų 8/10.

● Aparatas galės būti ateity varomas atomine energija.

Šį raportą pasirašė: Dr. Heinrich, Richard Miethe, Hermann Oelmann, Gustav Shonemann ir Johann Metje.

Tačiau reikėjo laukti septynerių metų, kad Amerikos padangėje pasirodytų panašūs pabūklai, kuriuos žmonės pavadino "skrajojančiomis lėkštėm". Juo tolyn vis jų daugiau gaminama ir dažniau bandoma.

Dabar nebeužginčijama, kad šis fenomentas esąs ne kas kitas kaip V-7. Amerikos karišiškiai, kurie ilgą laiką neigė, šį kartą sako, jog "skraidančios lėkštės" egzistuoja.

Bet grįžkime dar į 1943 metus.

Vokiečiai tada dar nebuvo pralaimėję karo. Dešimtos armijos laboratorijose Essene, Dortmunde, Stettine ir Panemunndėj buvo daromi bandymai su slaptais ginklais, daugiausiai su V-1 ir V-2, vadovaujant inžinieriams dr. Heinrich — Richard Miethe.

Keliom savaitėm prieš Vokietijai kapituliuojant, šie technikai vienoj laboratorijoj Breslau mieste baigė helikopterį panašų į diską. Tai buvo pirmoji "skrajojanti lėkštė", arba Vergeltungswaffe - Sieben (represijos ginklas 7), arba, kaip priimta sutrumpinančiai vadinti, V-7.

Bet laikas bėgo. Virš Baltijos buvo padaryti tik keli bandymai, kurie buvo nufotografuoti.

Ir reikėjo laukti daug metų, tiek daug rašalo spaudoj išliejant, kad šie dokumentai būtų paskelbti viešai. Nes niekas ne turėjo žinoti apie šių darbų užbaigimą.

Breslau laboratorija pateko į rusų kariuomenės rankas. Trys inžinieriai su visa medžiaga ir planais buvo paimti ir po didžiausia sargyba pergabenti į Kuibiševą prie Volgos, o vėliau už Uralo.

Dr. Miethe su Messerschmidt lėktuvu pabėgo ir pasiekė Kairą (Egipte). Generolai Julius Braun, Ravenstein, Strachwitz, Reichmann ir Wirlewanger (paskutinieji du buvo Nuremberge nuteisti mirti), pasekė jo pėdomis.

Bet jie ten nepasiliko sėdėti ramiai. Greit po jų atsiradimo Egipte viena Amerikos aeronautikos firma pakvietė dr. Mienthe skubiai atvykti į Ameriką ir atstatyti V-7, tokį koks buvo pagamintas Vokietijoje....

Štai tokiu būdu Amerika ir Sovietų Rusija turi "skrajojančių lėkščių", nuo kurių galėjo priklausyti antrojo karo likimas, paslaptį.

"Skrajojančios lėkštės" nėra kokių nors marsiečių ar kitos planetos žvalgų pabūklas.

Tai yra tik patobulinta vokiška V-7.

Hm, koks gardus telefonas...

Korėjos (šiaurės) kareiviams aiškinamos tanko paslaptys

KARAS BUS LEMIAMAS VIDURŽEMIO JŪROJE

Sovietų laivynas nepavojingas —Karas sunkiau laimimas sausumoje)

"Jei karas kiltų tarp rusų ir mūsų, mes sutraiškinsime priešą dėka mūsų stipraus laivyno", pareiškė aną dieną Amerikos admirolas Robert Carney.

Šitas jo įsitikinimas yra pagrįstas gautų prityrimų pasku tiniajame kare ir admirolo A. T. Mahan teze išdėstyta knygoje "Jūros įtaka valdžiai istorijos bėgyje".

Šitoj knygoj, nagrinėjant Venecijos respublikos ar tai Anglijos imperijos istoriją paaiškėja, jog pergalė priklauso visad tam, kuris geriausiai gina jūrų kelius.

Admirolas Robert Carney, su kurio pažiūromis į kovą anglai gal nepilnai sutinka, yra kategoriškas: "Mums jūra yra pats ekonomiškiausias ir geriausias transporto būdas. Lai vyno užduotis šiandien yra ne tik ginti komunikacijos kelius, bet dirbant išvien su armija, prisidėti visom priemonėm prie galutinos pergalės. Laivynas turi lėktuvnešius, kurie gali plaukti visur kur tik yra vandens ir bombonešiai, pakildami nuo jų, gali apmėtyti bombomis sunkiai prieinamus priešo taikinius.

Mes dabar pažįstame išlipimo į krantą techniką, išmokta tūkstančiai žmonių gyvybių kaina, kuri mums leidžia bet kurioj vietoj išlipti ir įsitvirtinti.

Sutikdamas su admirolo Carney nuomone NATO vyriausias štabas išdirbo keletą planų, kuriais būtų užkirstas priešui kelias. Buvo nubrėžtas vienas kelias šiaurėje ir kitas kelias pietuose.

Šiaurinis kelias apima La Manche, Šiaurės ir Baltijos jūrą ir Ledinuotąjį vandenyną.

Pietinis kelias apima Atlantą, Viduržemio jūrą, Dardanelius, Bosforą ir Juodąją jūrą.

Išilgai visu šiauriniu keliu randasi anglų ir norvegų laivyno bazės.

Gi pietinis kelias remiasi aviacijos bazėmis, kurias amerikiečiai stato Maroke, Tripolyje ir Turkijoje, o taip pat laivyno bazėmis Afrikoje, Italijoje, Graikijoje ir Turkijoje.

(Nukelta į 8 psl.)

KUNIGAI — DARBININKAI POPIEŽIUI SUKELIA DIDELIŲ RŪPESČIŲ

Savo vasaros rezidencijoje Castelgandolfe Popiežius svarsto vieną problemą, kuri jam neleidžia ramiai miegoti, būtent kunigų — darbininkų padėtis Prancūzijoje.

Jau seniai Pijus XII klausia savęs, ar kunigai — darbininkai, norintieji skelbti Kristaus mokslą fabrikuose, yra teisingame kely.

Jis abejoja, ar šitie neuniformuoti kunigai be bažnyčios padės 9 milijonams prancūzų darbininkų, pasidaryti katalikais.

Kardinolas Tisserant, kuris yra Popiežiaus dešiniaja ranka, tvirtina, kad kunigas turi pasilikti kunigu ir šie kunigai darbininkai tik sukels neaiškumų Bažnyčioje.

Paskutinieji įvykiai Prancūzijoje, kur du kunigai darbininkai buvo įtraukti į komunistų manifestaciją ir buvo policijos apdaužyti, sukėlė plačių diskusijų. Paryžiaus arkivyskupas Feltin protestavo, pasikeisdamas su prefektu labai aštriais laiškais, kurie buvo paskelbti spaudoje.

Komunistų spauda tuos laiškus panaudojo savo propagandai, o Thorezo žmona per vieną mitingą šiuos kunigus iškėlė į komunizmo herojus kaninius. Anksčiau komunistai vedė kovą prieš kunigus —darbininkus, vadindami kapitalistų šnipais, darbo klasės priešais, Bet dabar viskas pasikeitė ir pradeda kelti jų dorybes.

Šitie kunigai baigę seminarijas, dirba su darbininkais ir nepriklauso jokiai parapijai, bažnytines apeigas atlikdami savo viešbučio kambarėlyje.

Jie veda proletarišką gyvenimą ir nenešioja kunigiško rūbo, valgo prie bendro stalo su darbininkais ir gyvena darbininkų šeimose.

Kai kurie pasiekė nuostabius rezultatus, aplink save sudarydami tikinčiųjų ratelį.

Bet jei Popiežius ir mato, kad nedidelis skaičius buvo sugražinta į jo kaimenę, bijo, kad kunigai, sueidami į kontaktą su darbininkais, nepadarytų nuolaidų marksistinei politikai.

Abejojimas jo toks didelis, kad paskutinis žodis Rusijos katalikams parodo, jog Bažnyčiai yra didele problema išlikti sveikai prieš komunizmą.

TAI ATSITIKO PORYT...

Mokslas ir technika lenktyniauja vienas kitam padėdami–Tūkstančius metų metų žmogus gyveno primityviu gyvenimu — Tik per paskutinį šmtmetį buvo padarytas milžiniškas šuolis pirmyn

Dr. Inž. JUOZAS VĖBRA

Visus domina kokia bus pasaulio fizionomija rytoj?

Tas kas šiandien mums yra nuostabu po kelių metų atrodys primityviška, nepatogu, panašiai, kaip šiandien kai kurie dalykai iš 1852 metų.

Tik šimtas metų praėjo ir žmonės nepažino didžiosios dalies tų atradimų, kurie šiandien mums atrodo taip normalūs. Tada niekas nežinojo telefono, nebuvo moderniškojo karo ginklų, dar joks lėktuvas neskraidė.

Užtenka atsigrežti 20 metų atgal ir pamatysime, kiek pasaulis per tą laiką pasikeitė. Televizija, radaras, plastiški gaminiai, penicilinas... Ir visi mes esame liudininkais to greito pasikeitimo.

Nuo šio numerio pradedame spausdinti dr. inž. Juozo Vėbros straipsnį apie technikos pažangos tempą ir kas bus toliau. Red.

Žmogaus prigimties būdingi bruožai yra jo žingeidumas ir jėgos pamėgimas. Žingeidumas — noras pažinti ir suprasti save bei aplinką — tarnauja akstinu mokslo kilimui, o jėgos pamėgimas — technikos plėtotei. Mokslas ir technika lenktyniauja viens kitam padėdami: mokslas siekia suprasti gamtos reiškinius, šis supratimas įgalina techniką pagaminti tobulesnius įrankius ar mašinas. Naujieji įrankiai padeda mokslui dar giliau įžvelgti į gamtos reiškinių mechanizmą, kuriuo vaduodamosi technika sukuria dar tobulesnius įrankius ar mašinas, ir tt. Kaip taisyklė, pirmasis žengia mokslas, o paskui jį seka technika, tačiau kartais technika pralenkia mokslą: pvz., garo mašinos technika keliais dešimtmečiais buvo pralenkusi jos teoriją.

Šiandieninį mūsų gyvenimą sąlygoja mokslo ir technikos išbujojimas. Dar daugiau žmonija nuo šių faktorių priklausys ateityje. Įdomu tad apželgti mokslo ir technikos išeitąjį kelią ir pratęsti jį artimiausion ateitin, tuo susidarant apytikrį vaizdą, koks bus gyvenimas mūsų artimiausių ainių. Kadangi kelyje mokslas nuo technikos viens nuo kito toli nesiskiria, užtenka pasekti vieno kurio šių faktorių evoliuciją. Čia pasirinkome techniką, manydami, kad įvairių profesijų skaitytojams lengviau bus suprasti technikos atsiekimus, negu grynojo mokslo.

Grįždamas mintimis trejetą tūkstančių metų į praeitį, konstatuojame tam tikrą techninį lygmenį: žmogus moka įžiebti ugnį, pasigaminti primityvų drabužį ir pasistatyti pastogę, turi prisijaukinęs šunį ir arklį, moka išsiauginti javus, išdegti puodus, išlydinti bronzą ir geležį... Visa tai trunka tūkstantmečius, nuo daug senesnių laikų, be įžymesnio pastovaus tobulėjimo. Tiesa, Sumerijoj, Egipte ar Kinijoj konstatuojame vieną kitą svarbų pažangos reiškinį, tačiau net ir didelės vertės išradimai pamažu užmirštami ir vėl tenkinamasi primityviu gyvenimu. Todėl šiame rašinyje turėsime galvoj tik Europos technikos evoliuciją, kuri viena tepasiekė dabartinį lygmenį. Kiti šiandien kultūringi kraštai mokslą ir techniką perėmė iš Europos.

Nuo daug senesnių laikų iki 500 m. pr. Kr. nepastebima žymesnio technikinio žmogaus būklės pakitėjimo.

Penktojo šimtm. pr. Kr. pabaigoje pastebimi technikinės pažangos ženklai prieš šimtą metų įkurtoje Romoje. Atsiranda tobulesnė statyba (apvali arka), vandentiekis, kanalizacija, pirtys, gristi keliai, optiškasis telegrafas, galinges nės karo mašinos... Visa tai pasiekia savo apogėjų dar prieš Kristų ir apie tris šimtmečius laikosi vietoje. Tačiau nuo antro šimtmečio po Kristaus romėnų sukurtoji technika pradeda smukti ir aštuntame šimtmetyje sugrįžtama į tą pati techninį lygmenį, kuriame žmogus gyveno prieš pusantro tūkstančio metų.

Ankstyvieji viduramžiai mokslui ir technikai buvo itin nepalankūs. Tačiau su devintuoju šimtmečiu pradeda žmonės atsigauti.

Pirmiausia pažanga pasireiškė statyboje, kuriai nestatė kliūčių tuo metu visagalinti bažnyčia. Iki XIII šimtmečio statyba pasiekia gana aukšto tobulumo laipsnio. Kitose srityse iki XV šimtmečio pažanga labai lėta. XV šimtmetyje technikos lygmuo žymiai pakyla: pradedama naudotis kompasu (busole) kuris Kinijoje buvo žinomas prieš pusantrečio tūkst. metų, masiniai gaminti popierį, atsiranda modernus spausdintas raštas.

Tačiau ši pažanga neilgai trunka: XVI, XVII ir pirmąją pusę XVIII šimtmečio užpildo vien karai ir religiniai persekiojimai.

Bet 1789 metais Jammes Watt užpatentuoja garo kondensatorių — pagrindą būsimai garo mašinai, kuri greitu laiku realizuota. Tai pirmas tikrai didingas technikos triumfas, kuris parodė žmogui jo dvasios galybę.

Atsiranda geležinkeliai, garlaiviai, kuriasi stambioji pramonė. Išdidus šiuo laimėjimu, žmogus azartiškai griebėsi jieš kojimo naujų dalykų. Ir štai, nepraėjus šimtui metų (1860) Z. Gramme išranda dinamą: lanksti elektros energija iškelia žmogaus galybę į iki tol nesvajotą augštumą. Bet tai tik pradžia to technikinio įsibėgėjimo, kurio stebėtojais ir dalyviais mes patys esame. Per pirmąjį pasaulinį karą išsivysto automobilizmas, aviacija, radiotechnika. Per antrąjį — panaudojama atomo skilimo energija: tai milžiniškas technikos šuolis pirmyn, kuris neturi sau lygaus žmonijos civilizacijos istorijoje.

Pažvelgę į technikos pažangą, matome, kad ji smarkiai kyla, ji vystosi "sprogimo greičiu".

Sprogimo sąvoka siejasi su tam tikrais pavojais. Daugelis mokslo ir technikos atstovų, nors ir didžiuodamiesi mokslo atsiektais laimėjimais, šiandien rodo ir tam tikro nerimo, susirūpinimo žmonijos ateitimi. Pati per save mokslo ir technikos pažanga — džiaugsmingas reiškinys: ji atskleidžia žmogui naujas pažinimo sritis, išvaduoja iš prietarų, skurdo, sunkių darbų, fizinio skausmo. Bet ta pati mokslo ir technikos pažanga suteikia žmogui lygiai didelę ir naikinimo jėgą. Mūsų nelaimei, ato minės energijos gadynė sutapo su bolševizmo išbujojimu, kuris grąsina pasauliui naujais viduramžiais, "dvasine naktimi", kuri, pagal Berdiajevą, pasireiškiant liberalizmo žlugimu, netolerantiško dogmatizmo bei skurdo įsiviešpatavimu. Panašiomis pesimistinėmis nuotaikomis gyvena ir daugelis šiandieninių rašytojų bei menininkų.

Kitą savaitę: AR IŠNYKS GYVYBĖ ŽEMĖJE?

5 psl.

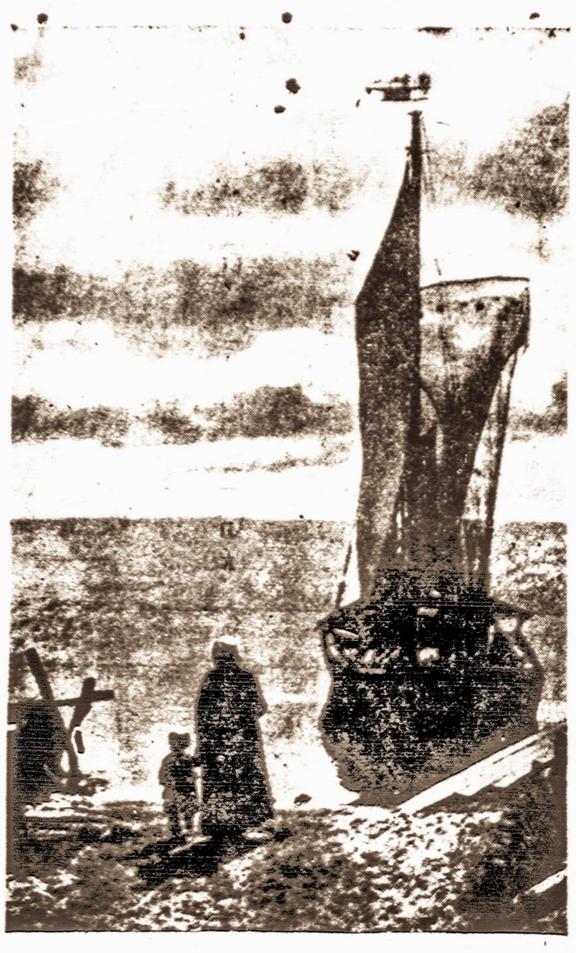

Gražiajai Baltijos jūrai prisiminti

LAISVOS Nuomonės

Gera svetimoms kalboms kalbėti, bet gėda gerai savosios nemokėti

Patekę svetur, užtikome didelių netikėtumų. Kiekvienas padorus lietuvis pastebi, kad mūsų jaunoji karta Amerikoje atsidūrė labai ant slidaus kelio. Čia nėra tos užuvėjos, tos aplinkos, srovenančios lietuviškos šilumos, kokia buvo juntama gimtajame krašte. Todėl tėvams išeivijoje, budėjimas lietuvybės ugdyme yra labai aktualus. Gyvieji faktai rodo, kad daugelis lietuvių jaunuolių nemoka gimtosios tėvų kalbos ir tuo pačiu nutolo nuo lietuvių tautos kamieno.

Vyskupas V. Brizgys skaitydamas paskaitą vasario mėn. 16 — dienos proga, tarpkitko va ką dėl šio pasakė:

"Senieji Amerikos lietuviai jau beveik visai su savo vaikais lietuviškai nebekalba. Per mažai lietuviškai kalba ir tie, kurie į Ameriką atvyko iš laisvos Lietuvos. Naujai atvykusiųjų dalis irgi jau pradeda sekti anų pavyzdžiu. Yra faktų, kad tremtiniai neleidžia savo vaikų į lietuvių kalbos pamokas ir savo kalbos šeimoje taip pat tinkamai nemoko. Teisinasi, norį savo vaikus apsaugoti, kad jie nesugadintų anglų kalbos akcento, grynumo... Ne vieta čia aiškinti apie nusimanymą anglų kalbą, pakaks trumpai pasakyti, kad tie kadaise buvę "ura patrijotai" iš didelio rašto išėjo iš krašto. Mokėti svetimą kalbą yra turtas, tačiau tą turtą vai kai svetur įsigyja ir be tėvų rūpesčio. Bet kokį pateisinima galima surasti tėvų nesusipratimui gyvo reikalo vaikus saugoti, kad jie nepamestų savo kalbos? Gal jie jau apsisprendė į savo gimtąjį kraštą daugiau nebegrįžti su viltimi, kad svetur bus geresnis pelnas... Tačiau ar dėlto save ir savo vaikus jau reikia išbraukti iš savo tautos sąrašo? Mūsų senieji gal jau nė vienas į Lietuvą nebegrįš, tačiau jie nemano nei savęs, nei savo vaikų iš lietuvių tarpo išbraukti. Aš net nežinau, ką pasakyti tiems laisvos Lietuvos vaikams trem tiniams, kurie savo kraštą ir savo tautą mylėjo tik tol, kol jiems ten gera buvo".

Gyvenimo praktika parodė, kad daugelis senųjų ateivių jaunimo nutautėjo, nelankydami lietuviškų mokyklų ir ne skaitydami lietuviškų laikraščių. O labiausiai jaunimas nutolsta nuo savo gimtosios kalbos, skaitydamas geltonąją spaudą. Jie beskaitydami komikus, nepadorias kriminalinio turinio knygas, nuodija savo jaunąsias sielas. Ir štai jie beskaitydami, kur tikras supratimas iškraipomas, įvairios aistros žaidimais. Tokia lektūra ruošia "gatvės didvyrius", kuriems viskas galima ir viskas leista ir tt. Čia drįstu tvirtinti, kad dalis ir tremtinių vaikų pasidavė komikų įtakai. Dažnai matau tremtinių vaikus nešančius į namus pundus geltonosios spaudos.

Tai kas kaltas, kad taip vaikai daro? Atsakymas trumpas. Tėvai. Juk tėvų pareiga žiūrėti, ką jų vaikai skaito, kokius leidinius perka, kuo jie save maitina.

Turime vaikams leidžiamus laikraštėlius. Be to, daug išleistų ir leidžiamų lietuviškų knygų. Tad ar visi pratiname savo vaikus skaityti? Atminkime, kad tėvų būtina pareiga pratinti jaunąją kartą domėtis lietuviškais laikraštėliais, lietuviškomis pasakomis bei knygomis. Tai tuomet jaunimas stiprės tautiškai, nepamirš savo tėvų kalbos, lietuviš kų papročių, savo gilios praeities. Lietuviškoji knyga apsau gos jaunąją kartą nuo menkaverčių komikų ir neleis nutolti nuo lietuvių tautos kamieno.

Jonas Miškinis

AMERIKIEČIŲ LITERATŪRA PASKUTINIAME DEŠIMTMETYJE

Rašo DR. G. I. ŽIDONYTĖ-VEBRIENĖ

(Pabaiga)

Rašytojų — individualistų grupė amerikiečių šiandieniniame romane irgi ryški. Šie rašytojai išorinėms gyvenimo aplinkybėms skiria mažą reikš mės. Deterministinių ar pragmatistinių sąvokų įrodymui jie visą savo kūrybinį pajėgumą nukreipia į komplikuotą žmogaus vidinį pasaulį. Iš vienos pusės — aiškinami žmogaus troškimai, aistros, visos jo pozityvios heroiškosios jėgos, iš antros — nusikaltimai, niekšybės, nusivylimas. Amerikoje, gal dėl politiškai visuomeninių sąlygų, dėl nesusiformavusio ar ne ta kryptim kaip Europoj formuojamo patriotinio tautos brandinimo, žmogus — individas susilaukė ypatingo dėmesio. Masių auklėjimui skirta literatūra šiuo metu yra gal net mažesnės apimties ar vertės, negu individo buities problemų aiškinimui.

Pesimizmas neapleidžia ir šių rašytojų kūrybos. Hemingway, po dešimtį metų trukusios tylos (1940 m. jis parašė **For Whom the Bell tolls**) prabilo naujame romane **Acros the River and into the Trees** (1950). Hemingway yra susidaręs vardą rašytojo, jieškančio naujų gyvenimo formų ir etinių vertybių. Keistas Hemingway'aus kūrybos bruožas yra savotiška mirties psichozė. Mirtis, būdama ryškiausia gyvenimo realybė, savim i persunkenti visą žmogaus buitį pa vergianti jo sąmonę. Ji yra pagrindinė Hemingway kūrybos tema. Hemingway turi lakonišką aštrų, beveik nuogą stilių. Jo veikėjai pasižymi tyru atvirumu. Žmogus nesimaskuoja, nesigėdina savęs ir kitų, jis gyvenime savo rolę vaidina ištikimai. Jis nihilistas. Jis nežino, kas yra baimė. Jis moka elgtis karžygiškai, aukotis. Nerimo persekiojamas, jieško visų galimų pasiekti gyvenimo gėrybių.

Kitas žymus individualistas, W. Faulkner, irgi gilinasi į tragišką žmogaus buitį pasauly. Jis labiau nei kas kitas pergyvena "pasibaisėjimo ir nerimo amžių". Jį jaudina žmogaus prigimtis ir protas, kuriame jis dažnai temato tik nusikaltimų ir iškrypimų šaltinį, tačiau visa tai turi savo žavėsį. Faulkneris sugeba įtikinančiai, intensyviomis, kartais net bru taliomis priemonėmis pavaizduoti žmogaus niekšiškumo išbujojimą iki žvėriškumo. Nemoralieji veiksniai vyrauja Faulknerio kūryboj. Jo veikėjai yra užhipnotizuoti blogio, kuriam pasipriešinti jie bejėgiai. Tačiau susidūrus su blogiu, skaitytojas ima spontaniškai galvoti apie priežastis, jį nagrinėti. Šiuo atžvilgiu W. Faulkneris turi auklėjamosios reikšmės. **Intruder in the Dust** (1949), Faulkneris įneša šiek tiek šviesesnių elementų. Šiame veikale jis vaizduoja tiesos pergalę prietarų ir blogio nenaudai. Jaunolis pasipriešina miestelio opinijai ir išgelbsti nuo nulinčiavimo negrą, apkaltintą žmogžudyste. Ankstyvesnis Faulknerio metodas rėmėsi atsitikimumais, tikimybių, neapskaičiuotu progų gvildenimais. Šiame gi veikale jis iškelia atkaklias jaunuolio pastangas, siekiančias tiesos. Bet ir šiame kūrinyje netrūksta brutalaus, makabrinio elemento...

Įdomus yra ir Robert Penn Warren. Autorius puikiai valdo veikalo atmosferą, moka sudaryti ir palaikyti nerimo nuotaiką. Jis pabrėžia žmogaus dvasios komplikuotumą, jo tauriųjų jausmų nuolatinį susidūrimą su garbės ar valdžios troškimu, pavydu. Paskutinių laikų jo vertingesnieji romanai yra **All the King's Men** (1946), kur narplioma paini žmogaus prigimtis, ir **World enough and Time** (1950), kur net kerštu ir žudymu siekiama dvasios didybės. R. P. Warren yra objektyvus, skrupulingas žmogaus dvasios analistas. Be to, pasižymi retu stiliaus meistriškumu.

Psichologinio žanro rašytojų tarpe įžymesni G. I. Wescott, Kath. Anna Porter, McCullers, H. M. Robinson, John O'Hara. Jie visi yra pragmatistinių motyvų reiškėjai. Savo pasirenkamose temose jie paprastai gvildena kovą už pasisekimą ir laimę gyvenime, kuo geresnį prisitaikymą prie aplinkos, nerimas ar liūdesys nėra šių rašytojų būdinga savybė. Jie visi į ateitį, atrodo, žiūri su pasitikėjimu. Nežiūrint šiai grupei priklausančių rašytojų įvairiaspalvio talento tematikoje bei stiliuje, jie visdėlto stokoja tos idėjinės didybės bei platesnio polėkio, kuriais pasižymi, anksčiau suminėti individualistai.

Didelio pasisekimo susilaukė K. Winsor su erotiniai psichologinio pobūdžio romanu **Forever Amber** (1946) Tyram, žaismingam fantazijos pasauliui priklauso rašytoja Eudora Welty, kuri lengvai, grakščiai ir natūraliai maišo realųjį ir savo fantastiškąjį pasaulius.

Bendras paskutinio dešimtmečio amerikiečių romano įspūdis yra geras. Nors daugu ma rašytojų nepajėgė nusikratyti juos kankinančio nusiminimo, jie sukūrė gerų veikalų. Vertinga jų savybė yra pažangumas. Amerikietis rašytojas nėra jokių sustingimų tradicijų. Patyrimo ir nujautimo padedamas, jis kuria savarankiškai. Menui, kaip ir mokslui, reikalinga laisvė. Amerikietis rašytojas šią laisvę turi, ją brangina ir ja naudojasi.

Reikia $50,000

Visoje Amerikoje vyksta BALF vajus. Jame dalyvauja visi lietuviai ir lietuvių draugai. Aukoja pinigus, rūbus, apsiavimą. Daugiausia gaunama rūbų moterims. Mažiausia gauname vyrams rūbų, ypač labai reikia vyrams kelnių. Reikia lovoms paklodžių, užtiesalų, pagalvėms įpilų ir pačių pagalvių.

Vaikučiams bei ligoniams iš mirties išgelbėti reikia šiais metais gauti bent $50,000. Visos Amerikos lietuviai ir jų draugai gali pagelbėti lietuviams ligoniams Europoje pailginti amžių, o vaikučiams gali pagelbėti nupirkti šviežio pieno ir kitokio maisto, be kurio lietuvių jaunoji karta Europoje išnyks.

Aukas ir dovanas prašome įteikti savo vietos skyriui arba siųskite tiesiog BALF Centrui, 105 Grand St., Brooklyn 11, N. Y. Jūsų dovanos ir aukos bus kredituojamos Jūsų kolonijai. Aukos BALFui atskaitomos mokant Income Taxus.

Į Chicago ruošiasi suskristi studentai

CHICAGO, ILL. — Rugpiūčio 23-24 d. Chicagoje, Lietuvių Auditorijoje, yra šaukiamas antrasis visuotinis lietuvių studentų Amerikoje suvažiavimas. Numatoma nagrinėti ne vien organizaciniai, bet ir kiti visus kolegas-es, studijuojančius JAV akademinėse mokyklose, liečiantys klausimai.

Pranešimus apie pirmųjų metų veiklą darys Centro Organai ir Sąjungos skyriai bei Šalpos Fondas.

Apie ateinančių metų veiklą ir bendrąsias lietuvių studentų dalyvavimo mūsų visuotinia me gyvenime perspektyvas referuos naujai išrinktoji Centro Valdyba. Šalia tiesioginių užduočių, suvažiavimo metu numatoma keletas aktualių pa skaitų, meno — literatūros vakaras ir tt. Laukiama nemažai svečių.

Ruošia išvažiavimą

BINGHAMTON, N. Y.—Rugpiūčio 31 d. Binghamtono Lietuvių Taryba ruošia išvažiavimą į Antano Lėpos vasarvietę, Conklin, N. Y.

Į pikniką kviečiami seniai ir jaunieji. Visi bus malonai sutikti ir galės pasivaišinti skaniais užkandžiais, gėrimais ir gražiai laiką praleisit atvirame ore žaliuojančių medžių pavėsy Susquehanna paupyje ir tuo prisidėsit prie Lietuvos laisvinimo darbo.

Grįžimas iš Červenės

(Atkelta iš 4 psl.)

Po kokių 20 mylių kelionės įėjom į miestelį, berods Selmovičį. Pagal išplatintus skelbimus prisistatėm į vietą, kur buvo registruojami visi miestelio gyventojai ir pašaliniai žmonės. Kadangi vietos komen danto nebuvo, tai turėjom palaukti.

Vakare pasirodė ir komendantas, kokių 22 metų leitenantas. Išpasakojau jam mūsų padėtį ir paprašiau kokių nors dokumentų, kad galėtumėm toliau netrukdomai keliauti. Deja, leitenantas atsisakė išduoti bet kokį pažymėjimą, bet leido laisvai judėti, kur norim.

Užkrimtęs truputį vokiškos duonos buvau jau bepaleidžiąs tą vietą, kai pamačiau vieną lietuvį, kuris kartu žygiavo kolonoj. Taip mes abu ir movėm lauk. Mano naujas bendrakeliavis, jau pagyvenęs žmogus pakankamai dar gerai laikėsi, ir mes greit artėjom prie Minsko.

Pakeliui keletą kartų užtikom tuos užmuštuosius, kuriuos iš kolonos išvedę enkavedistai nužudydavo. Mes gi laimingi traukėm į vakarus, o jie liko amžinai svetimoj žemėj pūti. O galėjo ir atvirkščiai būti... Aplink matėsi galvotrūčia pasitraukusių rusų pėdsakai: patrankos, sviediniai, telefonai, laidai, rašomos mašinėlės, blankai, dokumentai ir panašiai.

Kitą savaitę: PAGALIAU PASIEKIAME KAUNĄ!

MĖSOS KRAUTUVĖ
J. MIRONAS, Sav. CH. AIMONTAS, Vedėjas
Mūsų firma be vardo, už tai mūsų prekės turi gerą vardą.
340 GRAND STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
STagg 2-4329

86-TH ST. CASINO TEATRAS
210 East 86th Street
Tel.: REgent 4-0257
BUtterfield 8-0561
Nuo rugpiūčio 15 iki 21 d.
"NANON"
"DIE GLASERNE KUGEL"
NAUJAUSIA SAVAITĖS APŽVALGA.

HENRY J. WONSON
(Vencevičius)
GENERAL INSURANCE
Bendros apdraudos reikalais patartina kreiptis į jauną, bet patyrusį toje srityje savo tautietį. Gausite tinkamą ir sąžiningą patarnavimą.
536 JAFFREY COURT, Brooklyn 35, N. Y. NI. 8-6222
189 MONTAGUE ST., Brooklyn, N. Y. TR. 5-5796

GERIAUSIS
INSURANCE
IR
REAL ESTATE
Patarnavimas pas
ORMAN & MICHELSON
111-15 JAMAICA AVE.
Richmond Hill 18, N. Y.
Telefonai:
VIrginia 9-0842 ir
VIrginia 7-4111

Anne M. Sabliskas
Pirmoji Lietuvaitė
CHIROPRAKTORĖ
Ligoniai priimami antradieniais ir ketvirtadieniais nuo 6 iki 8 v. v.
Šeštadieniais nuo 1 iki 5 v. v.
ir pagal susitarimą
902 BELMONT AVENUE, Brooklyn 8, N. Y.
APlegate 7-4236

NEW YORKO LIETUVIAI GYDYTOJAI

DR. JANINA SNIEŠKA
(DANTŲ GYDYTOJA)
408 Jay Str. Room 306,
kamp. Fulton Str. (Brooklyne)
Ofiso tel. ULster 8-8789
Namų tel. TAylor 7-8231
VALANDOS:
1 — 7 val.
susitarus
Ketvirtadieniais visą dieną ir šeštadieniais po pietų uždaryta.

DR. VACLOVAS PAPROCKAS
1357 Bushwick Ave.
Ofiso tel. GLenmore 5-3094
Namų tel. GLenmore 3-4445
važiuoti Jamaica line iki Chauncey St.
VALANDOS:
12:30 — 2
6 — 8
Šeštad. 10 — 3
Ketvirtadieniais ir Šventadieniais uždaryta

DR. VYTAUTAS AVIŽONIS, M. D.
AKIŲ, AUSŲ, NOSIES IR GERKLĖS LIGOS
30 E. 60th St. New York City
Telef.. MUrray Hill 8-8677
12 Shore Lane, Bay Shore, L.I.
Telef. Bay Shore 3710
VALANDOS:
Susitarus: antrad., ketv. i šešt. nuo 5 iki 8 v. v.
Susitarus: pirm., treč. ir penkt. visą dieną ir šešt. tik iš ryto.

PETER GUSTAITIS, Jr., M. D.
87-20 85th Street
Woodhaven, L. I., N. Y.
VALANDOS:
2 — 3 popiet
6 — 8 vakare
Ketvirtadieniais ir šventa
tik susitarus
Tel. VIrginia 9-6125

DR. BLADAS K. VENCIUS
(DANTŲ GYDYTOJAS)
499 Grand Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
2 — 9 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. Ofiso STagg 2-070
Namų — Jamaica 6-383

DR. A. PETRIKA
(DANTŲ GYDYTOJAS)
221 So. 4th Street
VALANDOS:
9 — 12 ryte
1 — 8 vakare
Penktadieniais uždaryta
Tel. EVergreen 7-6868

DR. A. S. KASHLANSKY
DANTŲ GYDYTOJA
222 West 83 St., kampas Broadway, New York City, N.
Tel. TR. 7-9430

JOHN DERUHA, M. D.
Pūslės, odos, kraujo, vidaus ligos ir nusilpimai. Nervai, glendos, užkietėjimai, vidiniai skauduliai.
Apžiūrėjimas ir kraujo tyrimas 3 dol. Priėmimo valandos 10-2 ir 4-
128 E. 86th ST., NEW YORK CITY
Virš Lexington Ave. požeminio traukinio stoties. Lengva privažiuoti visur. Atskiri laukimo kambariai vyrams ir moterims.

GYDYMAS BE VAISTŲ IR OPERACIJŲ
ALBERT SCOLNICK
CHIROPRACTOR
1039 Brighton Beach Ave. Brooklyn, N. Y.
Tues., Thurs 9:30 A. M. - 5 P.M.
6-8 P. M. Sat. 9:30 A. M. 5 P.M.
NIGHTINGALE 8-1500
385 Parkside Avenue Brooklyn, N. Y.
Mon., Wed. & Fri.
1-4 P. M. 7-9 P. M.
INgersoll 2-8490

SCHOLES BAKING, Inc.
LIETUVIŠKA DUONA—GERIAUSIA DUONA

V. LUKAS, vedėjas
Mes kepame visokias duona ir pyragus vestuvėms, krikštynoms, gimtadieniams ir kitokioms iškilmėms. Visus užsakymus mes išpildome kogeriausiai.
532 Grand St. Brooklyn, N. Y.
Tel. EVergreen 4-8802

NAMŲ SAVININKŲ DĖMESIUI
Mes įtaisome ir pataisome:
šilumos sistemą, vandens laidus, maudynes, virtuves ir sus kitus namų įrengimo dalykus Mes pašalnam vadinam violations. Padarydami mažus pataisymus dabar, išver site didelių pataisymų vėliau.
Be to, prieinamomis kainomis mes dedame stogus, šingeliuojame namus, dažome kambarius, koridorius, ir langus iš lauko. Taip pat taisome mūrinių ir medinių namų sienas ir atliekame visus tuos darbus, kurie yra reikalingi aplink jūsų namus, kaip šaligatviai (sidewaiks — driveways) ir t. t.
LENGVOS IŠMOKĖJIMO SĄLYGOS. KREIPKITĖS TU JAU. DARBAS ATLIEKAMAS SKUBIAI IR SĄŽINING.
IRWING BARFUS
Licensed Plumbing & Home Repairs
303 SOUTH 4th STREET, BROOKLYN 11, N. Y.
EVergreen 7-5590

POVILANSKŲ BARAS IR RESTORANA
SALĖ ŠEIMYNINEMS PRAMOGOMS
158 GRAND STREET
Tel. EVergreen 4-9737 BROOKLYN, N.

LIETUVIŲ RADIJO PROGRAMA
JUOZAS GINKUS, VEDĖJAS
SEŠTADIENIAIS, NUO 2 IKI 3 VAL. PP.
IŠ WWRL, 5000 kcl.
495 GRAND STREET BROOKLYN 11, N.
Telefonas: EVergreen 4-9293

Pas mus

A. S. Trečiokas, Pranas Petrulis, teisėjas Laukaitis, nuvykę su žmonomis poilsiui į SLA vasarnamį Atlantic City, N. J., siunčia Vienybei linkėjimus.

St. Vainoras, Naujienų pirmojo puslapio redaktorius, atostogoms atvyko į New Yorką, lankėsi mūsų įstaigoje.

Jurgis Paknys, mūsų laikraščio skaitytojas ir bendradarbis, šią savaitę su žmona Adele išvyksta gyventi į savo farmą Conn. valstybėje.

Aldona Trečiokienė, buvusi Valaitytė, buvo atvykusi iš Washingtono aplankyti savo tėvų Brooklyne ir ta proga lankėsi Vienybės įstaigoje.

Vytautas Vygantas, šiuo metu studijuojąs Fordham universitete, ruošia mokslinį darbą psichologijos srityje. Jis prašo visus, kuriems jis pasiuntė anketas, jas neatidėliojant užpildyti ir jam grąžinti.

Petras Jurgėla, vyr. skautininkas, praėjusį sekmadienį dalyvavo New Yorko skautų iškyloje Stony Brook, L. I., [illegible]

Dr. J. Snieškienė praeitą pirmadienį grįžo iš atostogų ir jau priiminėja pacientus savo kabinete, 408 Jay St. Brooklyn.

Kl. Vilkevičius, chicagietis veikėjas, neseniai išėjęs į pensiją, atvyksta aplankyti savo senų draugų ir pažįstamų New Yorke.

Barbara Darlys, mūsų dainininkė, šiuo metu viešį pas savo tėvus ir draugus Chicagoje.

Vytautas Kulpavičius, cpl., tarnaująs JAV kariuomenėje, buvo parvažiavęs į Brooklyną atostogų. Paviešėjęs pas tėvus, išvyko aplankyti savo brolį architektą, gyvenantį Toronte.

Salomėja Mulks (Čerienė) ir jos vyras Emerson siunčia linkėjimus iš Miami Beach, Florida.

Lewis Fuhr laimėjo sodininko prizą

Mūsų kaimyninio The Kings County Savings Banko vedėjas Lewis Fuhr, kuris gyvena Jamaica Estates, neseniai laimėjo sodininko dovaną. Šias dovanas skiria Jamaica Estates Association. Jų tikslas — skatinti vietos gyventojus auginti sodus. Lewis Fuhr, pasirodo, yra ne tik žymus bankininkas, bet ir pavyzdingas sodininkas.

Medžiotojų ir Žvejų Klubas (WARA) Brooklyno ir apylinkės sportininkams praneša, kad klubas turi įsigijęs farmą Catskills kalnuose, kur galima medžioti ir žvejoti. Dėl platesnių informacijų, prašoma kreiptis į Igno Pečinsko užeigą, 404 Wythe Ave., Brooklyn, N. Y. Norintiems vykti tiesiog į klubo farmą, adresas yra toks: Townersville, Greene County, New York Club House (Platte Clove) Elka Park. (Trys ketvirtys mylios nuo vieškelio). (36)

New Yorkas ir Apylinkė

BALTIJOS TAUTŲ SIMFONINIAM KONCERTUI BESIRUOŠIANT

Š. m. spalio 12 d., Carnegie Hall, New Yorke, įvykstantis Baltijos tautų simfoninis koncertas turės didelės reikšmės kovoje už tų tautų nepriklausomybę.

Sovietų propaganda, kurios tikslas suvirškinti Baltijos tautas medžiaginiai ir dvasiniai, yra varoma visomis priemonėmis. Be politinės propagandos, Sovietai skelbia, kad Baltijos tautų kūrybinė dvasia tik dabar galinti laisvai klestėti. Ir nors talentingiausi Baltijos tautų menininkai šiandien yra tremtyje, Sovietai skelbia, kad tik Stalino premijuotieji esą geriausi.

Šiai melagingai propagandai reikia pastoti kelią. Politinė kova už Lietuvos laisvę jau seniai vyksta. Bet šioje žūtbūtinėje kovoje už nepriklausomybę reikalingas ir kultūrinis frontas, vykdomas ne žodžiais, bet darbais.

Savo naujais kūrybiniais laimėjimais visose meno srityse, mūsų menininkai, su visuomenės pagalba, gali sudaryti antrąjį frontą. Šioje kovoje muzikos vaidmuo yra ypač efektingas, nes tai tarptautinė meno kalba, visiems lygiai suprantama.

Baltijos tautų simfoninis koncertas yra reikšmingas dar ir tuo, kad pirmukart Amerikoje, neatsilikdami nuo kitų kultūringų tautų, turime progos pasirodyti stipriais muzikiniais laimėjimais. Be dainų, mūsų kompozitoriai yra parašę stambių simfoninių veikalų, kurių dar nėra girdėjusi ne tik plačioji amerikiečių visuomenė, bet ir Amerikoje gyveną lietuviai. Taigi šis koncertas tebus įkvėpimu mūsų kompozitoriams toliau tęsti savo darbą tremtyje, o mūsų visuomenei paskatinimu kultūrinį veikimą nukreipti nauja, kūrybine vaga.

Baltijos tautų simfoninis koncertas, pagaliau, suteikia progos trims žymiausiems tų tautų muzikams Amerikoje pasireikšti kaip dirigentams. Bent porai valandų teatneša šis koncertas malonių prisiminimų, kada Jeronimas Kačinskas vadovavo Kauno ir Vilniaus simfoniniams orkestrams Lietuvoje...

Dėl nepaprastai didelių išlaidų tokio grandiozinio masto koncerto nebūtų buvę įmanoma surengti vieniems lietuviams. Tik trijų, lygiai kenčiančių lygiai kovojančių, tautų visuomenė tai gali įvykdyti. Bet, nors koncertas organizuojamas bendromis jėgomis, tai nereiškia, kad lietuviai privalo atsilikti nuo latvių ir estų savo dalyvavimu. Kiekvienas lietuvis yra prašomas koncertą remti, iš anksto įsigyjant bilietą ir bent kuklia auka prisidedant prie programos išleidimo. Svarbu, kad šis pirmasis Baltijos tautų simfoninis koncertas tikrai būtų triumfališkas.

Baltijos Tautų Simfoninio Koncerto Rengėjų Komitetas.

J. Jakubauskas (John Jakubs), chicagietis, atvyksta trims savaitėms atostogų, kurių metu jis dalyvaus Amerikos Legiono suvažiavime New Yorke ir, be to, aplankys savo gimines bei draugus Bostone, Worcestery, Hartforde ir New Havene. Jis rašo, kad Chicagos lietuviai legionieriai norėtų susipažinti su kitų miestų legionieriais. Todėl jis siūlo rašyti šiuo adresu John Jakubs, 168 Marcy Ave., Brooklyn 11, N. Y.

Gatvėje susižeidė

Žinomų veikėjų, Antano ir Amilijos Jurgėlų, gyvenančių 234 Linden St. Brooklyne, 7 metų sūnus Vytautas, žaizdamas gatvėje, lūžo kairiąją ranką. Nelaimė įvyko rugp. 13 d. Pirmąją pagalbą suteikė dr. Paprockas, pasiųsdamas berniuką į New York Hospital, kur jam padaryta sekminga operacija.

Svečiai iš Chicagos

Jonas Giedris su dukra Anita buvo atskridęs iš Chicagos aplankyti savo giminių ir draugų New Yorke. Jie viešėjo pas Vienybės agentą Joną Krunklį, taip pat aplankė Tumėnus, T. Kalėdienę, Bložius, Petraičius, Januškevičius, Aleksyną, Gustaitį ir kitus. Ta proga svečiai aplankė savo giminaitės Marijonos Krunklienės kapą šv. Jono kapinėse. Po malonių vaišių Brooklyne ir New Yorke, svečiai grįžo lėktuvu į Chicagą. Jonas Giedris yra Vienybės skaitytojas.

LIETUS NESUKLIUDĖ STOVYKLAUTI

Rugpiūčio 15 d., apsikrovę stovykliškais padargais, New Yorko skautai-vyčiai susirinko stovyklauti gražioje Pr. Lapienės vasarvietėje, Stony Brook.

Greit buvo pastatytos palapinės, įrengta virtuvė, paruoštas stalas ir pastatyta vėliava. Stovyklauti susirinko 17 vyrų skautų būrys.

Sudainavę prie laužo gražių dainų, po vidurnakčio išvargę sulindo į palapines. Rytą juos laukė netikėtumas. Vietoj gražaus oro, visą šeštadienio dieną lijo ir teko programa pakeisti. Peršlapo palapinių brezentai, vandens nebesulaikė nei griovėliai. Tai buvo tikra "vonia" visiems stovyklautojams.

Tačiau sekmadienį dangus vėl žvilgėjo ir skautai ėmėsi su nauja energija tvarkyti stovyklą, nes buvo laukiama daug svečių. Jų prigužėjo virš 100. Visi svečiai su stovyklautojais išklausė mišias atvirame ore, po to paragavo pačių skautų pagamintus skanius pietus.

Vakare gi įvyko linksmas laužas, kurį, spdendžiant iš publikos laikysenos, reikia laikyti pavykusiu.

Skautai vyčiai reiškia nuoširdžią padėką p. Lapienei už leidimą pasinaudoti miškeliu ir tokį malonų priėmimą.

R. Kezys

Brooklyno skautai pateko į nelaimę

Bet šis skautų laužas keletui brooklyniečių baigėsi gana liūdnai.

Buvo taip. Iš laužo vienu automobiliu grįžo net aštuoni skautai. Automobilis, kurį vairavo Stasys Kilikevičius, nukirto stulpą. Šioje nelaimėje labiausiai nukentėjo Danutė Nutautaitė, Lina Mickevičiūtė ir Stasys Malinauskas. Lengviau — Jane Dubauskaitė ir Aldona Nutautaitė. Automobilio vairuotojas tebuvo sutrenktas.

Kartu su šiuo būriu skautų važiavęs kareivis, taip pat naujakurių sūnus, kurio pavardės neteko sužinoti, nelaimės metu buvo ištrenktas iš automobilio. Bet kareivis yra kareivis. Nors ir būdamas aplamdytas, jis atsipeikėjo ir, kaip žasiukas, nusvyravo per laukus, palikęs savo draugus prie sumušto automobilio.

Šios nelaimės priežastis, kaip vėliau policija konstatavo, buvęs greitas važiavimas.

Buvusių politinių kalinių žiniai

Visi lietuviai, nacių kalėjimuose bei koncentracijos stovykloje kentėjusieji, yra subūrę į Lietuvos Antinacinės Rezistencijos buvusių politinių kalinių Sąjungą, kad būtų galima organizuotai į žūtbūtinę lietuvių tautos kovą.

Sąjunga buvo įsteigta 1945 met. rugpiūčio mnė. 28-29 d. Augsburge įvykusiame visuotiname lietuvių buvusių politinių kalinių suvažiavime.

Tame suvažiavime buvo norėta įsteigti bolševikų ir nacių kalėjimuose buvusiems kaliniams bendrą Sąjungą. Tačiau anuo metu, kada prieš Soivetų Sąjungą ir komunistus nė žodžii nebuvo galima pasakyti, tokios Sąjungos nebuvo galima steigti. Todėl Sąjunga buvo pavadinta: "Lietuvos Antinacinės Reizstencijos Buvusių Politinių Kalinių Sąjunga".

Šiuo metu, kada prieš Sovietų Sąjungos imperialistinius siekimus ir prieš jos varomą tautų žudymą jau galima viešai kovoti sąjunga vadinsis "Lietuvos Rezistencijos Buvusių Politinių Kalinių Sąjunga" kuri apima visus bolševikų ir nacių kalėjimuose kentėjusius lietuvius.

Sąjungos Centro Valdyba, norėdama sutikrinti visų savo narių adresus, prašo bolševikų ir nacių okupacijos metais dėl Lietuvos laisvės kalintus lietuvius galimai greičiau pranešti savo adresą sekančiu adresu: Rev. V. Pikturna, 213 So. 4th St., Brooklyn 11, N. Y.

Karas bus lemiamas...

(Atkelta iš 5 psl.)

Neslepiama, kad šiaurinis kelias yra beveik nenaudojamas dėl ledų ir blogų atmosferinių sąlygų. Štai kodėl svarbiausios jėgos nukreipiamos į Viduržemio jūrą, tą "Atlanto ežerą", kuriame sueina visi keliai.

Amerikos kariškiai įsitikinę, kad net dalinas praradimas kelių Viduržemio jūroje, būtų tikra katastrofa vakariečiams. Bet jie netiki, kad priešui pasiseks čia laimėti. Jie įsitikinę, kad sovietų laivynas su savo senais laivais nėra pavojingas. Pavojingiausi yra sovietų 300 povandeniniai laivai, kuriuos rusai statė pagal vokiečių planus. Bet iki šiam laikui povandeniniai laivai dar nelaimėjo karą.

Svarbiausias grasinimas iš rusų pusės yra sausumoje. Tarp Bresto ir Maskvos yra milžiniški plotai. Ir jei karas būtų pradėtas šioje srityje, pereinant į apkasų karą, kaip buvo 1914-1918 metais, arba į panašų karą, kaip dabar vedamas Korėjoje, negalima bus tikėtis greito konflikto išsprendimo.

INVESTUOKITE Į
MUTUAL FUNDS
Informacijų reikalu kreiptis į atstovą
ALFONSAS MAŽEIKA
c/o Ira Haupt & Co.
111 BROADWAY, Room 515,
WO 4-6000
New York 6, N. Y.
Members New York Stock Exchange

MIČIULIO RŪBŲ KRAUTUVĖJE

Jūs galite gauti paltų ir siūtų žemesnėmis kainomis, negu bet kurioje New Yorko krautuvėje.

Bet, svarbiausia, jūs čia turite tą patį, šimto procentų vilnos ir pirmos rūšies darbo drabužių pasirinkimą. Nueikite persitikrinti!

E. P. MITCHELL CO.
Manufactures of
FINE CLOTHES FOR MEN
1245 BROADWAY **BROOKLYN 21, N. Y.**
GL 5-2246

(Green Ave. kampas, pirmame aukšte, vienas blokas nuo Gates Ave. stoties, važiuojant Broadway BMT Linija).

STONY BROOK LODGE
PR. LAPIENĖ, Vedėja

Kas mėgsta maudytis jūrų vandenyse, žavisi gamta, džiaugiasi jaukia lietuviška atmosfera, kviečiamas į STONY BROOK LODGE, STONY BROOK, LONG ISLAND. Čia ideali vieta įvairiems pobūviams bei piknikams.

Kambarius atostogoms ir dienas įvairioms išvykoms prašome rezervuoti raštu, adresuojant: Mrs. Lape, Stony Brook, L. I., N. Y. Telefonas Stony Brook 7-0586

Susisiekimas automobiliais 25 arba 25 A keliu, arba iš Jamaica stoties Long Island traukiniu į Stony Brook. Stotyje svečius pasitinka vasarvietės mašinos.

NORITE GEROS — MENIŠKOS
FOTOGRAFIJOS:
PORTRETO,
ŠEIMOS,
VAIKŲ,
įvairių progų nuotraukų?
Jums geromis sąlygomis padarys
VYT. MAŽELIS,
baigęs New York Institute of Photography,
422 MENAHAN STREET, **BROOKLYN, N. Y.**
skambinti tel. HY 7-4677

—AUTOMOBILIŲ SAVININKAMS—

Lietuviai specialistai atidarė collision ir auto taisymo dirbtuvę. Atliekami visi collision dažymo ir mašinos taisymo darbai pigiai ir sąžiningai. Tepamos ir poliruojamos mašinos.

M. and Z. Auto Collision Works
BODIES & FENDERS STRAIGHTENED
COMPLETE AUTO PAINTING
DUCO REFINISHING
1506-16 MYRTLE AVENUE
Bet. Gates Ave. and Linden St.
BROOKLYN, N. Y.
J. MALDUTIS
Z. ZALIAUSKAS
EVergreen 6-6438

LATVĒ ADVOKATĒ
DR. JUR. SOPHIE BERZINS
Praktikavo Baltijos valstybėse, Vokietijoje ir dabar — Amerikoje. Taip pat padeda lietuviams, reikalingiems teisinių patarimų.
245 LENOX RD., **BROOKLYN 26, N. Y.**
ULster 6-4938

Pasinaudokite šia proga

DABAR jums siūloma tikrai žemomis kainomis įvairiausių baldų — stalų, kedžių, spintų sofų, lovų, matracų ir t. t.

PATS DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS

Mūsų biznis yra seniai įkurtas ir todėl jis savo rūpestingu patarnavimu gerai žinomas visiems Brooklyno lietuviams. KREIPKITĖS DABAR.

FURMAT CO. Inc.
(Prieš Republic teatrą)
445 Grand Street, **Brooklyn, N. Y.**
EVergreen 4-1530

ALBERTS BALDŲ KRAUTUVĖ
ALBERT ELICE, Sav. Įsteigta 1920 m.
Didžiausias įvairių baldų išpardavimas
Miegamųjų ir gyvenamų kambarių baldai. Valgomųjų kambarių baldai ir kiti rakandai.
DABAR NUPIGINTA NUO 20% IKI 30%
Geros rūšys. Prieinamos kainos. Pilnas patarnavimas.
246-48-50-52-54-56 GRAND ST., **BROOKLYN, N. Y.**
Telefonas EV. 7-4367

STEAMBOAT INN
ALMA KASMOČIUS, Vedėja
ĮVAIRŪS GĖRIMAI, PIRMOS RŪŠIES MAISTAS
Salė šokiams, susirinkimams, vestuvėms ir kitokiems pobūviams.
Didelis ir gražus daržas piknikams bei išvažiavimams.
89-91 Steamboat Rd., Great Neck, L. I.
TELEFONAI:
Great Neck 2-1546 (Biznio)
Great Neck 2-3389 (Rez.)

BALTIJOS TAUTŲ SIMFONINIS KONCERTAS
įvyksta sekmadienį, 1952 m.
SPALIO 12 D. 2:30 VAL. PO PIETŲ
CARNEGIE HALL
BUS STAMOMI LIETUVIŲ, LATVIŲ IR ESTŲ KOMPOZITORIŲ SIMFONINIAI VEIKALAI
DIRIGUOJA: Jeronimas Kačinskas Endel Kalam ir Bruno Skulte
Bilietai: $4.00, $3.00, $2.00